

Oostende

Zaterdag 29 en Zondag 30 Nov. organiseren we zoals ieder jaar in de zaal «Ons Acht Urenhuis», een

Internationale Koopjesbeurs

(«Foire aux Cadeaux»).

Folklorische versierings- en verbruiksvoorwerpen, afkomstig van landen uit alle hoeken van de wereld worden er tentoon- en tekoop-gesteld.

Speciale stand van de Braille Liga. Mobiliseer nu reeds Uw vrienden!

NIEUWIGHEID!

Dit jaar zullen de bezoekers

"Bier van de Vriendschap", en ook dranken en gerechten van verschillende landen kunnen gebruiken.

In de loop van de voorbije maand ontviel ons onze goede vriend
dh'r Raymond Schepens

Ondanks zijn grote verantwoordelijkheden, was dh'r Schepens de eenvoud zelve en een voorbeeld voor velen. Een man die zijn liefde voor de mensheid in zijn nederige medewerking aan de strijd voor de Vrede tot uiting bracht. In hem verliezen we een goede vriend.

We houden er aan Mevr. Schepens ons diep en oprecht medevoelen aan te bieden.

"Vredesdebatklub", een goed initiatief

De eerste bijeenkomst, met als onderwerp «De Atoomenergie» kon werkelijk een geslaagde avond genoemd worden. De klare uiteenzetting van onze vriend Turf, de duidelijke antwoorden op de gestelde vragen, gaven de aanwezigen zeker een andere kijk op dit kompakt probleem.

Voorwaar de «Vredesdebatklub» is een initiatief dat zijn vruchten zal afwerpen.

Steuabonnement

20 F. 's jaars, te storten
op P.C.R. 55.02.16 van
E. Verbéeck - Oostende

Tentoonstelling "HIROSHIMA 1945,,

De tentoonstelling der fresken van de Japanse schilders Maruki en Akamatsu, die zo'n groot succes kende tijdens de Pinksterdagen in de Kursaal te Oostende, zet haar omloop verder onder de auspiciën van Burgemeesters, gemeenteraadsleden, vaderlandse organisaties en Rood Kruis, zoals dit het geval was te Couvin, Lessen en Anderlecht.

Aangevuld met de jongste grafieken over de radioactiviteit van de lucht in België, de uitspraken van vooraanstaande geleerden over de gevaren voor de gezondheid van talloze mensen van het strontium 90 tengevolge van de atoomproefnemingen, de foto's van misvormde kinderen geboren na Hiroshima, hebben het aktueel belang van deze tentoonstelling nog merkkelijk versterkt.

Geen bezoeker verlaat deze tentoonstelling zonder ten zeerste onder de indruk te zijn van deze ontstellende documenten.

LIN JALDATI zingt voor de vrede

Een meisje geboren te Amsterdam, werkte reeds van haar dertien jaar op een textiel fabriek, zong op arbeidersvergaderingen volksliederen en joods-folkloristische liederen. In 1944 werd zij met haar zuster en de zusjes Anne en Margot Frank door de nazis naar Bergen-Belsen gesleept. Kort na Kerstmis zijn de meisjes Frank door ontbering en lijden gestorven, en verdwenen in het massa-graf van Bergen-Belsen.

Lin Jaldati zweert getuigenis af te leggen voor de miljoenen slachtoffers dezer afschuwelijkste misdaad van alle eeuwen, opdat kinderen nooit meer op deze wijze zouden moeten sterven, kinderen als Anne en Margot Frank, begaafd, oprecht en vol liefde tot het leven en die zoveel aan de wereld hadden kunnen geven.

Lin Jaldati is deze getuigenis komen afleggen op uitnodiging van de B. U. V. V., te Antwerpen, Brussel, Dour en Luik, met strijdlidieren als het Joods Partizanenlied. Als wij sterven... (het laatste gedicht van Ethel Rosenberg aan haar kinderen) met de berceuse van Bert Brecht.

Maar zij was voor het publiek een ware revelatie in haar jiddische liederen waarin het Joodse volk zich troost met een glimlach over zijn armoede, zijn mizerie van eeuwig opgejaagde, zijn onverwulbare dromen van geluk en menselijke waardigheid. Met haar mooie handen, haar expressief gelaat, wist zij haar publiek deze onbekende wereld te openen, zodat de hindernis van taal volledig wegviel.

Maar een haast ondraaglijke emotie maakte zich meester van ons bij haar voordracht van het gedicht «De Berg», over de berg van schoenen toebehorende aan de duizenden in Maidanek omgebrachte Joden: «... die grote en kleine, heel kleine schoenen, gekomen uit Praag, Warschau en Amsterdam... zij hebben zich opnieuw in beweging gezet, en gaan en gaan, en laten ons nooit meer met rust.»

Dr. Eberhard Rebling, echtgenoot van Lin Jaldati en uitnemend pianist, steunde de zangeres op onovertroffen wijze in haar voordracht. Samen hebben zij ons de ontroering en de vreugde deelachtig gemaakt, van een kunst in dienst van de vrede.

Redaktie en beheer:

E. Verbéeck

Tarwestraat 123 Oostende

*

2e jaargang - Nr 5

november - december 1959

vrede

TWEEMAANDELIJKS INFORMATIEBULLETIN VAN DE BELGISCHE UNIE
VOOR DE VERDEDIGING VAN DE VREDE

Er zijn mensen, ja nog te veel mensen in ons land, die, alhoewel ze iedere dag bij humanisme en kristelijke beschaving zweren, bij het bericht dat opnieuw bloed vloeide in Kongo, volledig koud kunnen blijven.

Want zie, dat bloed is van zwarten. En, laat ons eerlijk zijn, ook wij en vele anderen die de zaken niet zien als voornoemden, zijn nog onvoldoende verontwaardigd. Wij reageren zwak. Want degenen die in Kongo gevallen zijn en die door de weldenkende pers wilden en arrivisten genoemd worden, zijn ook mensen. Het gaat steeds om iemands kind, iemands vader.

Met brutaal geweld is de militaire macht opgetreden, zoals zovele jaren terug de machthebbers van ons land tegen de arbeiders, die de strijd dierven voeren voor algemeen stemrecht of achturedag. Ook dan, en nog vandaag, noemde men de leiders der volksbewegingen arrivisten, onwaardige gesprekspartners.

In ons land heeft de regering zich gewaardigd 'eindelijk het parlement het Kongoprobleem te laten behandelen. Er werden harde waarheden «gezegd» maar de regering, de meerderheid, blijft bij haar politiek, dit wil zeggen de politiek van zekere mensen die in Kongo de baas willen blijven.

De onafhankelijkheid belooft men voor over 5 jaar, terwijl men in Kongo op een krater leeft, men spreekt van verkiezingen, waar, naar de woorden van een socialistisch volksvertegenwoordiger, slechts één op 1000 kongolezen zullen aan deelnemen. Een parodie!

Intussen zijn corruptie, uitkoperij, provokaties, machtmisbruik, schering en inslag om de onafhankelijkheidsbeweging te remmen. Intussen vloeit bloed en zuchten ongeveer 200.000 Kongolezen in gevangenis en deportatie.

Achteruit deinzend voor een groeiend volksverzet werd verklaard dat militairen niet naar Kongo zouden worden gestuurd, maar we weigeren niet alleen dat onze jeugd in dit verre zwarte land haar leven zou moeten laten voor de belangen van enkele geldmagnaten, we weigeren eveneens toe te laten dat in onze naam, in naam van het Belgisch volk, beroepsavonturiers Kongo zouden «pacifiëren», zoals dit in Algerië gebeurt.

Onafhankelijkheid voor Kongo, onderhandeling, met de Kongolese leiders, vrijheid voor de aangehoudenenen, geen troepen naar Kongo, luider en luider moet onze stem weerklinken, moeten we deze vreedzame en voor ieder van ons volwaardige ordewoorden bij de brede lagen van het volk propageren.

Omdat een brede volksbeweging nog sterker is dan parlement en regering en er hen zal toe dwingen te luisteren.

Want ons volk heeft niets te zien met het handvol kolonialistische uitbuiters, het erkent de opmars van het eeuwenlang verdrukt zwart Afrika voor vrijheid, onafhankelijkheid en een menswaardig bestaan. Het is solidair met zijn zwarte broeders.

Daarom moeten we aktiever aan deze strijd deelnemen.

Er is weer
bloed
gevloeid in
Kongo!

240.000 doden in 5 jaar

De oorlog in Algerië is zijn 6e jaar ingetreden en heeft, dit volgens Franse statistieken, 239.665 doden gekost.

Ziehier de cijfers:

Franse troepen: 9.300 doden, 22.000 gekwetsten.

F. L. N.: 120.000 doden, 55.000 gekwetsten.

Burgers: Franse: 12.000 doden, 7.500 gekwetsten, 6.900 vermisten.

Burgers: Muzelmannen: 2.070 doden, 4.600 gekwetsten, 295 vermisten.

We herhalen dat dit Franse cijfers zijn, zodat we vrezen dat de werkelijkheid wel hoger ligt.

Is dit geen veroordeling te meer van deze kolonialistische oorlog?

AMNESTIE ?

Het is met een bepaalde schroom dat wij ons in dit blad aan deze kwestie wagen, maar in feite blijft ons geen keus: het probleem stelt zich. Wij hoeden er ons voor in dit bescheiden blad aan politiek te doen. Onze hoofdgedachte en ons streven is en blijft, alle krachten te bundelen die voor de vrede willen strijden, omdat ons en de mensheid al het leed van een nieuwe oorlog - die niets oplossen kan - zou gespaard blijven.

Maar de vraag blijft: amnestie of niet? Indien men onder amnestie verstaat dat wij alles moeten vergeten, dat wij bijvoorbeeld niet zien mogen en niet aanklagen hoe men in West-Duitsland dezelfde die Hitler hebben gesteund en oorlogsmisdaden hebben begaan, weer verantwoordelijke posten in handen geeft en dat we dit desgevallend ook bij ons zoudens moeten aanvaarden, dan NEEN.

Indien amnestie is, de kleinen die zich vergisten, die hun fouten erkennen en die een nieuw leven willen beginnen die kans geven, dan JA. Wij willen heel wat vergeven, maar dan dient men ons de waarborg te geven, dat niet kan herbegonnen worden!

Dus, geen eerherstel, geen betaling van belangrijke sommen aan degenen die tenslotte door hun eigen daden in deze toestand zijn geraakt, geen nieuwe politieke kansen aan de politieke leiders die duizenden anderen in hun eigen vergissingen of fouten hebben meegesleept.

Het is tenslotte ook onze plicht de nieuwe generaties voor elk risico te beschermen.

Na de ontmoeting Eisenhower - Kroesjtsjov

Niettegenstaande het scepticisme en de slechte wil van heel wat mensen heeft deze belangrijke ontmoeting tenslotte toch plaats gehad en zijn de resultaten, om het zacht uit te drukken, niet ontmoedigend. Wie zich aan iets spectaculairs verwacht heeft, komt bedrogen uit maar de sobere mens die zich bewust is dat men een modus vivendi zal vinden, weet dat hier iets merkwaardigs is geschied. Tussen de regels zal hij kunnen lezen dat veel verbittering en wederzijds misverstand de plaats heeft moeten afstaan aan enigszins algemene doch warmere bewoordingen en dat beide staatsmannen overtuigd zijn dat deze weg de juiste is.

Het slotcommuniqué is trouwens van een weldoende matigheid, spreekt niet van oplossingen van de grote problemen die zich stellen, maar van een verder samenkomen om deze wel op te lossen.

Er wordt gewezen op het feit dat de algemene ontwapening zeker de belangrijkste zaak is, zonder dewelke elke vrede onmogelijk is.

Duitsland en vanzelfsprekend Berlijn kwamen ook aan de beurt, alsook de economische en kulturele betrekkingen. Men hoopt in de toekomst de contacten tussen de twee grote volkeren aanzienlijk te intensifiëren.

En om te besluiten zal een datum worden vastgesteld waarop Eisenhower de Sovjet - Unie zal bezoeken.

Allemaal gepraat, zal men zeggen. Wij menen dat het hier niet alleen praten was om zo maar de tijd door te brengen, maar een werkelijk streven naar betere verstandhouding.

Ontwapeningsvoorstellen van de U.S.S.R.

Enkele jaren geleden werd elk vredesvoorstel, vooral komend van de Sovjet - Unie, van de hand gewezen en bestempeld als «propaganda». Daarmee meende men alles gezegd te hebben en men kon zich voorts gaan verschuilen in zijn immobilisme. Zeer geleidelijk heeft de publieke opinie echter begrepen dat men deze voorstellen vroeg of laat «au sérieux» zou moeten nemen en dezelfde voorstellen worden vandaag met de nodige ernst bekeken. We moeten ons niet inbeelden dat men in de zeer nabije toekomst alle wapens op de vuilnisbelt zal gegooid hebben, maar in de koude oorlog is een duidelijk waar te nemen dooi ingetreden, en de verleidelijke ontwapeningsvoorstellen zijn als een zon die slechts wacht om te mogen verschijnen.

In dit licht gezien loont het de moeite zich enige tijd te verdiepen in het jongste programma dat de volgende punten bevat:

- Ontbinding van alle legers en verbod om ze weer samen te stellen.
- Vernietiging van alle oorlogsmateriaal en reserves aan wapens en munitie.
- Verbod op alle raketten van militaire aard.
- Vernietiging en verbod van chemische en bacteriologische wapens.
- Afschaffen van troepenconcentraties op vreemd grondgebied.
- Afschaffen van legerdienst en andere militaire organisaties en oorlogskredieten.
- Een nationale militia zal zorgen voor het handhaven van de orde in elk land.

Het spreekt vanzelf dat dit niet onmiddellijk en samen kan verwezenlijkt worden en precies daarom stelt de Sovjet-regering voor dit plan in verscheidene fasen uit te voeren, waarvan de modaliteiten kunnen besproken worden.

Verder wijst men op het feit dat een internationale commissie zou moeten opgericht worden om de uitvoering te controleren. Dit zou zeer eenvoudig zijn daar alle landen precies aan dezelfde reglementen zouden onderworpen zijn.

Het Sovjet-voorstel bespreekt ten slotte een vorm van het Rapacki-plan als voorlopige oplossing om de situatie in Centraal-Europa te verduidelijken en eindigt met nogmaals de wens uit te drukken alle proeven met kernwapens eens en voor altijd te eindigen.

Welke energie, welke sommen geld zouden door het toepassen van een dergelijk plan niet vrijkomen om de ontelbare massa's sukkelaars op deze wereld een beter bestaan te geven en ons allen te bevrijden van de sombere oorlogsgedachten?

De nota wordt betaald

In de XIXde eeuw bedroegen de onkosten van de oorlogen 8 tot 13 % (volgens het land) van de nationale inkomsten.

De oorlog van 1914 tot 1918 kostte jaarlijks 50 % van het gehele budget aan de deelnemende landen. Die van 1939-45 verslond 60 tot 70 % van de budgetten.

De totale kosten van de oorlog 1914-1918 bedroegen 208 miljard dollars, die van de laatste oorlog 925 miljard dollars (de verwoestingen niet inbegrepen).

Voor de eerste wereldoorlog werden deze kosten gedekt voor 20% met belastingen en voor 80% met leningen of waardeverminderingen van het geld (devaluatie en inflatie).

Voor de tweede wereldoorlog voor 35 à 50% met belastingen en voor de rest met leningen en uitgaven van bankbiljetten.

Wanneer dus de kosten verhoogd zijn en de volken met zware belastingen betalen moeten (tot in de volgende generaties voor wat de leningen aangaat), dan zijn ook nog andere cijfers te geven:

In 1938 waren de winsten door de voornaamste nijverheden in Groot-Brittannië geboekt: 1234 miljoen pond. In 1945: 2325 miljoen pond.

In de 6 jaren van 1940 tot en met 1945 boekten de Amerikaanse trusts een winst van 52,9 miljard dollars tegen 18,4 miljard in de 6 jaren, die aan de oorlog vooraf gingen.

— En dat is het hele geheim, waarom er een kliek bestaat, die naar oorlog drijft en de «vrijheid» verdedigen wil.

Een Dagboek voor Anne Frank

In ons vorig nummer bespraken we de inhoud van deze ontroerende documentaire film.

We herinneren er aan dat deze film, alsmede de «geschiedenis v. h. Duits militarisme» en de tentoonstelling Hiroshima, ter beschikking staan van vredelievende organisaties.

Onze lezers die lid zijn van zulkdanige organisaties kunnen hun onderscheiden besturen er van inlichten dat deze film kosteloos terbeschikking staat.

Cijfers ter overweging

Volgens de laatste publikaties der Verenigde Naties, inzake de wereldbevolking, zijn volgende inlichtingen bekend gemaakt:

De wereldbevolking stijgt ieder jaar met 45 miljoen eenheden, dus telkens evenveel als de bevolking van Frankrijk. Dit vindt zijn oorzaak in het verschil tussen geboorten, 3,4 %, en sterfgevallen, 1,8 %.

Guinea heeft het rekord der geboorten, 6 %, en Zuid-Korea en Uruguay de rode lantaarn met 1 %.

Het aantal der vrouwen die in het kraambed sterven, is sinds 10 jaar met 90 % gedaald.

De doorsnee ouderdom in Indië is 32 jaar en in Noorwegen 73 jaar.

De helft van de wereldbevolking woont slechts in vier landen: China 640 miljoen; Indië: 400 miljoen; U. S. S. R.: 200 miljoen; U. S. A. 170 miljoen.

De Europese bevolking vertegenwoordigt maar 14 % van de wereldbevolking en zal op het einde dezer eeuw nog 10 % bereiken. In het jaar 2000, zal Azië 60 % van de wereldbevolking tellen.

45 o/o der mensheid kan niet lezen

De behoeften der mensheid op het gebied der kulturele ontwikkeling en vorming zijn nog geweldig groot. Dit valt bijzonder op wanneer men het tempo van de groei der wereldbevolking kent.

Volgens de cijfers die de U.N.E.S.-C.O. publiceerde, is het peil van het analfabetisme in de wereld gestegen van 43 tot 45 %. Het grootst percent ongetletterden bevindt zich in Afrika (80 à 85 %), gevolgd door Azië (60 à 65 %), Amerika (20 à 21 %) en Europa (7 à 9 %).

Enkele miljarden van de oorlogsbegrotingen zouden hier goed van pas komen.

Reizen om te leren

In de loop van 1958 bezochten 4.500 Amerikaanse toeristen de Sovjet-Unie. In de eerste 8 maanden van 1959 was dit getal reeds tot 8.000 gestegen.

Warm pleidooi voor Coëxistentie

Dit is in zekere zin een bijzonder sympathiek boek. De schrijver — het heet dat het een rustend notaris is — blijkt een felle tegenstander te zijn van alle oorlogspolitiek. Alhoewel hij, als een goed katoliek, het kommunisme verwerpt, komt hij toch op voor een eerlijke ko-existentie, waarbij men zich de nodige moeite zou geven de opvattingen van de andere partij te begrijpen. De twee dikke delen van zijn werk, samen meer dan 900 pagina's, zitten volgepropt met allerlei interessante documenten betreffende de internationale politiek van de laatste jaren. Over de kwestie van de dienstweigering vindt men er zelfs heel wat gegevens in, die men elders te vergeefs zou zoeken.

Geen oorlog en een echte eerlijk bedoelde ko-existentie. Wat kan men nog meer wensen? Toch dient enig voorbehoud te worden gemaakt en mag het werk niet zonder kritiek worden ontvangen. Hoe zeer dit boek ook getuigt van edele morele bedoelingen, het schiet te kort wat de wetenschappelijke ontleding van de internationale situatie betreft. Daardoor komt de auteur dan tot zeer ernstige misvattingen, die het hele beeld scheef trekken en het gelukkig effect van de goede bedoelingen weer te niet doen. Het is niet genoeg de vrede te willen; men moet ook met meer aandacht zoeken naar de oorzaken van de tegenwoordige oorlogsdreiging. Graag wil men instemmen met scherpe veroordeling van Dulles' politiek, die hier op tal van bladzijden wordt uitgesproken, maar het komt er op aan de oorzaken van die politiek te ontdekken en na te gaan hoe zij verband houdt met de algemene geestelijke, staatkundige en economische toestand van onze Westerse wereld. Alleen dan zal men de middelen ontdekken, die men moet aanwenden om het dreigende oorlogsgevaar voor goed af te wenden. De schrijver van Res nullius blijft al te zeer aan de oppervlakte der verschijnselen hangen; hij heeft uitsluitend aandacht voor de symptomen, niet voor de oorzaken en de samenhangen. Zo komt hij dan tot naïeve oordeelvellingen, die soms gruwelijk onbillijk kunnen zijn, vooral waar zij het enkele geval dan weer op volmaakt onwetenschappelijke wijze generaliseren. Waar hij bv. ontin de oorlogspropaganda, meent hij van een Joods aansturen dekt dat een paar grote Joodse kapitalisten een belangrijk aandeel hebben gehad in de wapenindustrie en indirect ook op oorlog te mogen spreken. Wat dan wel te doen met de vele kristelijke oorlogsstokers en wapenfabrikanten? Met dergelijke gevaarlijke oppervlakkigheden komt men er niet. Integendeel men loopt dan gevaar door eigen kortzichtigheid onbewust bij te dragen tot het scheppen van een atmosfeer, waarin de oorlogspropaganda zich gemakkelijk kan ontwikkelen. Wij hebben daarvan immers voorbeelden beleefd. Hetzelfde geldt voor de aanklachten tegen de vrijmetselarij, welke men in het werk vindt. Het is nog steeds zeer moeilijk aan te geven hoe groot de invloed van de vrijmetselarij is en in welke richting ze werkt. Er zijn trouwens in dit min of meer geheime genootschap vele vogels van diverse pluimage. Onze indruk is veeleer dat het pacifisme er in overheerst, zij het dan ook een gemoeds-pacifisme, dat zich gemakkelijk laat overrompelen door krachten van gemoeds-nationalisme en van sociaal behoud. Maar — wij herhalen het — dit is slechts een indruk. De oud-notaris echter, die Res nullius schreef, meent over het oorlogsdrijven van de vrijmetselarij te mogen spreken als over een wetenschappelijk vaststaand feit. Dit en dergelijke dingen meer verminderen ten eerste de waarde van zijn geschrift in dienst van de vredesgedachte.

De theoretische waarde niet alleen, maar ook de praktische! Want dergelijke betogen voor de vrede, die niet uit helder inzicht voortkomen, maken door hun verwarrende indruk

Christianus, Res nullius (Is de mens nog iemands goed?) Drukkerij Snoeck-Ducaju & Zoon, Gent.

de propaganda van de vijanden van de vrede toch weer gemakkelijker. Natuurlijk zal het uitgangspunt van alle pacifistische propaganda wel steeds het warme gevoel zijn van solidariteit met de hele mensheid. Maar het beste instrument in die aktie is ongetwijfeld de rustige ontleding van de toestand en de studie van de sociale, economische en politieke oorzaken, die aanleiding kunnen geven tot gewapende konflikten. Met pacifistische gemoedelijkheid alleen komt men allicht op gevaarlijke dwaalwegen terecht.

De titel van het boek lijkt ons goed gevonden. De mens als res nullius, als een goed dat niemand toebehoort, dat niet als objekt gebruikt mag worden. Dat uit en voor zichzelf moet kunnen leven. Wanneer de schrijver dit begrip nader had doordacht, dan zou dit hem misschien tot het begrip van vervreemding van alliénatie gebracht hebben, vervreemding en alliénatie van de mens, waaraan het socialisme een einde wil maken. Maar dan zou hij ook tot een geheel andere kijk gekomen zijn op oorlog en vrede, tot een veel vruchtbaarder kijk, geloven wij.

Dit boek moge een waarschuwing zijn. Allen die werkelijk de vrede willen en een einde wensen te maken aan oorlogsgeweld en oorlogsdreiging, dienen samen te werken. Maar het is ook nodig dat die samenwerking ons klaarder inzicht en beter begrip schenke. L. P.

OPEN BRIEF

AAN DE KUNSTENAARS

Rockwell Kent, de grote Amerikaanse schilder is niet alleen een groot kunstenaar maar eveneens een toegewijd vredeskamp. Bij een bezoek aan de Sovjet-Unie publiceerde hij volgende «Openbrief aan de Kunstenaars»:

«... Ik schrijf deze regels te Moskou, maar ze zijn gericht aan alle kunstenaars, aan gans de mensheid. De Amerikaanse schrijver Henry Toro schreef: «Ik kan me niet volledig in de wereld van mijn boeken opsluiten. Er komt een moment dat ik de boeken op kant moet leggen en aktief aan het leven moet deelnemen». Vrienden, Kunstenaars! Gij die diep getroffen zijt door de schoonheid van de mens en van het leven die hem omringt! Leg in Uw kunst al de kracht van Uw hart, maar dat de hoogste uitdrukking van Uw gevoels tot uiting komt in Uw daden voor de verdediging van het leven, van de vrede!...

Een kunstenaar die, na lang nadenken tot het besluit gekomen is dat het noodzakelijk is voorlopig zijn artistieke loopbaan in toom te houden om aktiever de strijd voor de vrede te voeren, aarzelt wellicht om zich tot zijn vrienden van gans de wereld te richten om aan deze strijd deel te nemen.

Het is wat ik toch doe. In zijn beruchte rede tot de glorie van de greekse democratie, zegde Péricles: «Wij aanschouwen diegene die niet aktief deelneemt aan de strijd voor de gemeenschappelijke belangen niet alleen als een onverschillige maar als een nietsnut».

Op dit ogenblik zijn alle mensen, burgers van eenzelfde wereld. Wij allen, schilders, dichters, schrijvers, vertegenwoordigers van alle kunsten moeten handelen zoals mensen. Waardig van de grote verantwoordelijkheid die op ons berust, strijden we dus aktief voor de Vrede».

Strontium 90 stijgt in Amerika

Proefnemingen die gedaan werden, ontleding van de melk van 48 steden, hebben uitgewezen dat het strontium 90 in de melk, in de U. S. A. steeds stijgt.

In grote mate in de zomer wanneer de koeien buiten grazen. De steden waar de stijging het hoogst is liggen in het Noorden.

ANTWERPEN

Een avond met Lin Jaldati

Op 22 oktober II. bracht de «Belgische Unie voor de Verdediging van de Vrede» te Antwerpen een avond met Lin Jaldati in de zaal van het C. A. W., die te klein was om de talrijk opgekomen te kunnen opnemen.

Lin Jaldati, die met haar familie naar Auschwitz gedeporteerd werd, was samen in het kamp met Anne Frank en heeft haar begraven in een massagraf. De enkele woorden daarover verteld, wogen zwaar.

Het eerste deel van de avond stond in het teken van de nagedachtenis aan Anne Frank. Enkele Jiddische liederen en gedichten door Lin Jaldati voorgedragen, gaven een inleiding tot de film «Een dagboek voor Anne Frank», een documentaire, die op aangrijpende wijze het beeld brengt van wat er met Anne Frank en haar lotgenoten gebeurd is. Deze film toont ons eveneens wat er geworden is van de verantwoordelijken der uitroeingskampen; zij leven lustig en ongestoord en rijk in West-Duitsland.

Na de pauze werden verschillende volksliederen en liederen van B. Brecht ten gehore gebracht. E. Rebling, echtgenoot van Lin Jaldati en musicoloog, droeg een eigen piano-compositie, schitterend en bezielend werk, voor.

Het was een uitzonderlijke avond. Wat boeit in Lin Jaldati zo ongemeen? Het is de intensiteit van de ontroering, de zeer scherpe zeggingskracht, het aangrijpend gebaar, de sterke mimiek.

Een film die de Vrede dient

Het Lot van een mens

Deze film werd gemaakt naar het boek van de beroemde Sowjetschrijver Michail Sjolochov, auteur van « Stille Don » en verwezenlijkt door de Sovjet-kunstenaar Bondartsjoek, die zelf de hoofdrol ervan speelt.

Het is de geschiedenis van een man die, als zovele miljoenen anderen, allen en alles wat hij lief heeft moet verlaten, wanneer de oorlog uitbreekt. Hij wordt krijgsgevangen genomen en belandt in een concentratiekamp, waar hij werkelijk al het ergste meemaakt wat men er kan meemaken, op sterven na, wat echter op bepaalde ogenblikken werkelijk niet langer als het ergste kan worden beschouwd, maar toch wil hij dat niet.

Wanneer hij dan eindelijk uit de nazi-klaauwen geraakt en in zijn land terugkomt, weet hij dat niets of niemand hem overblijft. Niets!

Hij ontmoet dan een knaapje wiens vader aan het front sneuvelde en zijn moeder bij het bombardement op een trein werd gedood. Aan dat ventje, waarover hij zich ontfermt en dat van hem gaat houden, vertelt hij dan dat hij zijn vader is.

Niet tegenstaande al het lijden begint een nieuw leven. Voor iemand te leven is dat niet werkelijk te leven?

Veel harde dingen worden in deze film getoond. Wraakroepende gebeurtenissen, een schande voor de mensheid. Maar men is niet bitter of hard wanneer men na het afrollen van de film de zaal verlaat. Nooit meer wil men fascisme zien, nooit meer, maar wat het laatste blijft en het langste blijven zal in onze geest, over deze film, is die sterkte van een man die zoveel leed en die liefde die toch in hem is overgebleven.

De liefde die het gewonnen heeft op lijden en bitterheid, haat en wanhoop. Degenen die ons opvolgen hebben recht op onze hulp, meer dan wij recht hebben op medelijden en waarding voor wat wij geleden hebben.

«Het lot van een mens» is een meesterwerk, dat elk vredelievend mens zien moet.

Geld, immer geld!

Het inschrijvingsgeld voor de bewapeningswedloop; koers waar ons land zeer, zeer actief aan deelneemt, kost geld, hopen geld.

Dat wij betalen? Zoek degene maar die daaraan vandaag nog zou twijfelen.

Om de schijn te redden schreeuwen de promotoren der bewapening «Houd de dief», de offers zijn te groot, en... ze doen voort. Omdat het renderend is en... ze de dividenden niet versmaden.

Onze vredesaktie kost ook geld, frankkens van Jan en alleman, maar die bereidwillig worden bijgedragen om de strijd te voeren.

Dat geld is slechts een druppeltje ten overstaan van de zee der miljarden voor de bewapeningskoers.

Beide campagnes moet gij dus uit Uw beurs voeden de één tegen uw wil, de andere omdat ge de eerste wilt beletten.

En... naarmate de laatste, de Vredesaktie heftiger is, zal ook bereikt worden dat uw beurs minder gelicht wordt, maar vooral dat het vredesobjektief meer werkelijk wordt.

Wacht dan ook geen dag langer! Stort nog heden uw vrijwillige Vredesbelasting in ons strijdfonds!

En nog beter:

HELPT ONS AKTIEF!!!

Er zijn generaals en generaals

Wanneer er in het raam der internationale besprekingen gehandeld wordt over Berlijn en de Duitse Hereniging, dan gaan Adenauer en zijn naziakkolieten op de achterste poten staan. Hereniging zien zij slechts doorheen de bril van de volledige impalming van de Duitse Democratische Republiek en gedeelten van Polen over de Oder - Neisse-grens.

Een ander akkoord willen de nazi-generaals niet, omdat ze dan hun weerwraakdromen in de schuif zouden dienen te leggen. Zij gebruiken gaarne het argument der Russische bedreiging en stellen het voor alsof de D. D. R. met geweld Berlijn wil inpalmten.

Welnu, daar waar in West Duitsland de dienstplicht verplichtend is en men er zelfs toe overgaat oudere klassen, zoals deze van 1922 op te roepen voor een kamperiode, is er in de D. D. R. geen verplichte dienstplicht.

We vonden in een Frans tijdschrift «Harison» een bericht dat we onze lezers niet willen onthouden.

Daar waar in het leger van Bonn, alle generaals en officieren vroegere leiders waren van Hitlers veroveringsoorlog, is de samenstelling van het Volksleger in de D. D. R. de volgende:

80 % der generaals en officieren hebben nooit onder Hitler gediend. Van de 20 % overblijvende zijn 12 % vroegere eenvoudige soldaten, 7 % oud onder-officieren en 1 % oud-officieren.

Al de andere zijn van volksafkomst en vroegere anti-fascisten. De chef van de Generale Staf, generaal H. Hoffman, is een oud paswerker en streed in Spanje in de Internationale Brigade.

Dit helpt niet weinig duidelijk te maken in welk gedeelte van Duitsland men de heropstanding van het nazi-fascisme in het kader van de huidige weerwraakpolitiek van Adenauer moet vrezten.

FRANSE BOMMEN NIET GEVAARLIJK?

Frankrijk is een mooi land en het Franse volk een prachtig volk. Daarover zijn de meeste Belgen het volkomen eens. Door zijn nabuurschap heeft Frankrijk ten andere ons land ten zeerste beïnvloed op verschillende gebieden, zodanig dat de traditionele vriendschap tussen beide landen hecht is.

Die invloed komt zelfs tot uiting in de vorm van spreekwoorden zoals «Wanneer het in Parijs regent, drupt het in Brussel».

De franse regering heeft het voornemen tijdens de komende lente proefnemingen te doen met atoombommen in het centrum van de Sahara, de streek van Reggan.

Zij hoopt aldus een ingangsbewijs te krijgen voor de «atoomclub» en van Frankrijk weer op die wijze een echte grote mogendheid te maken.

Deze proefnemingen worden gepland op een ogenblik dat alle atoommogendheden hun experimenten opgeschorpt hebben, ten dele onder de druk van de wereldopinie. Deze begint te beseffen dat elke atoomproefnemingen dood, ziekte en miserie brengen in de vorm van leucemie, erfelijke letsels enz.

Het is dan ook normaal dat in Frankrijk zelf een brede beweging groeit als verzet tegen de atoompolitiek. Reusachtige meetings met medewerking van de meest vooraanstaande franse geleerden, eisen dat Frankrijk zijn grootheid op andere manieren zou nastreven.

Het is tekenend dat geen enkel franse wetenschapsman met naam zijn medewerking verleent aan de experimenten. Dit is wellicht de reden waarom de ontploffing, eerst voorzien tussen 5 en 20 september, thans uitgesteld is tot vermoedelijk begin februari.

Het is niet helemaal juist om van een «bom» te spreken, gezien het hier gaat om een rudimentair tuig dat op een toren tot ontploffing moet gebracht worden, zoals de eerste atoomontploffing in de Nevada - woestijn.

Dit belet niet dat het gevaar van de radioactieve neerslag reëel is. Wanneer het in Parijs radioactiviteit regent, drupt het in Brussel...

Het is dan ook eigenaardig dat in België nog geen talrijke protesten opgestegen zijn voor zover mij bekend, kwamen op de franse ambassade slechts twee protestmoties toe, de eerste van het Initiatiefkomitee van Bergen, de tweede van het Komitee tegen atoomgevaren van Couvin.

Tegen Amerikaanse, russische en engelse experimenten werd hevige protesteerd, zelfs begaven zich afgevaardigden van verschillende belgische organisaties naar Genève om de stopzetting der atoomexperimenten te eisen.

Waarom dan geen regen van protesten naar de franse ambassade?

Dit zou het franse volk meer helpen in zijn strijd tegen het dreigende gevaar dan de aarzelende houding van vele francofielen, die het werkelijke gevaar van de radioactiviteit, welke ook haar nationaliteit weze, verwarren met politieke en sentimentele argumenten.

J. T.

"Manifest van Merelbeke,

Kunstenaren van verschillende strekkingen hebben, in een kollektieve verklaring, uiting gegeven aan hun vredeswil. Zij begroeten ieder beweging die de vrede dient en verzekeren actief de strijd te voeren voor ontwapening, tegen de atoombomproeven enz.

Hun tijdschrift «Sumier» zullen ze hiervoor volledig inzetten. Deze oproep werd getekend door:

Jan Verwest,
kunstschilder, Merelbeke.

Willy Tergat,
letterkundige, Mechelen.

Josette Verwest,
beeldhouwer, Merelbeke.

Betty Verelst,
letterkundige, Mechelen.

Anna Allart,
letterkundige, Mechelen.

Walter Linc,
letterkundige, Zwijndrecht.

Robert Decocq,
beeldhouwer, Merelbeke.

Roger Van der Velden,
letterkundige, Duffel.

Marc Andries,
letterkundige, Mortsel.

Marc Braet,
letterkundige, St. Kruis.

Ekonomische betrekkingen U.S.A. - S.U.

Ondanks er een zekere verbetering komt in de betrekkingen tussen West-Europa en Oost-Europa en tussen dit laatste en de onderontwikkelde gebieden, blijven de contacten tussen de twee groten nog op een laag peil.

Al deze leveringen zouden praktisch in twee grote cargos kunnen geplaatst worden.

In cijfers: 3,4 miljoen dollar in de richting V. S. A. — U. S. S. R. en 9,6 miljoen in de andere richting. Dit in 1958.

Politieke overwegingen vormen hier zeker de ondergrond. We hopen dat de zaken door de contacten K - IKE, een nieuwe wending zullen nemen.

... en België?

Op een jaar tijd zijn de Sovjet-bestellingen in Groot-Britannië gestegen tot 50 miljoen pond sterling. De grootste bestelling bestond in een volledige uitrusting voor een bandenfabriek, waarde 15 miljoen pond sterling.

Naar wat wacht onze regering voor het aanknopen van betere economische betrekkingen met de socialistische landen?